

Motion

1981/82: 1162

Allan Åkerlind m. fl.

Villkoren för medlemskap i politiskt parti

Grundläggande för ett demokratiskt samhälle är att varje människa äger rätt att ha en politisk uppfattning och att själv, utan inblandning av andra, avgöra vilket politiskt parti man vill ansluta sig till. Enligt svensk grundlag är vår valhemlighet skyddad. Det är därför tveksamt om det är förenligt med svensk grundlag att ett politiskt parti genom sina förankringar i fackföreningsrörelsen kan ta emot fackföreningens medlemmar som medlemmar i sitt parti, när den enskilde fackföreningsmedlemmen aldrig blivit tillfrågad, och för att få slippa sitt påtvingade politiska medlemskap måste lämna in en skriftlig reservation.

Besluten om kollektivanslutning innebär i de flesta fall att en liten del av föreningens medlemmar beslutar över vad majoriteten av föreningens medlemmar skall ha för politisk åsikt. En undersökning som SIFO gjort för några år sedan tyder på att högst 15 % av de kollektivanslutna vet om att de blivit socialdemokratiska medlemmar genom beslut av andra. Trots att närmare 40 % av de LO-anslutna blivit kollektivanslutna till socialdemokraterna så uppgav endast 8 % av de tillfrågade att de var medlemmar i ett politiskt parti, trots att några av dessa 8 % kunde beräknas vara frivilliga medlemmar i något parti. Den kollektiva anslutningen av LO-medlemmar i det socialdemokratiska partiet finns inte reglerad i LO:s eller dess medlemsförbunds stadgar, vilket är naturligt med tanke på att detta är en fråga för det socialdemokratiska partiet.

Riksdagen har nu vid åtta tillfällen tagit bestämt avstånd från de svenska socialdemokraternas principer att "värva" medlemmar genom kollektiv anslutning av fackföreningarnas medlemmar till SAP. Trots detta så har socialdemokraterna struntat i riksdagens beslut. Ledande socialdemokrater har tvärtom sagt att man inte kommer att följa riksdagens beslut. När det socialdemokratiska partiets ledande personer visar detta förakt för beslut som fattats av vårt lands demokratiskt valda riksdag så visar de i grunden ett förakt för demokratiskt fattade beslut som går dem själva emot. Att ha en sådan syn på demokratin är odemokratiskt.

Vi måste slå vakt om varje människas rätt att själva bestämma om han eller hon vill tillhöra ett politiskt parti och i så fall vilket. Inför socialdemokraternas förakt för riksdagens uttalanden så måste riksdagen besluta om en lag som förbjuder kollektiv anslutning till politiska partier.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs
att riksdagen hos regeringen anhåller om förslag till lagstadgande
att politiska partier enbart får registrera de medborgare som
partimedlemmar vilka personligen eller av fri vilja gått in som
medlemmar.

Stockholm den 25 januari 1982

ALLAN ÅKERLIND (m)

HANS NYHAGE (m)

KNUT BILLING (m)

TORE NILSSON (m)

MARGARETA GARD (m)

WIGGO KOMSTEDT (m)

SONJA REMBO (m)

GULLAN LINDBLAD (m)

JOAKIM OLLÉN (m)

ALF WENNERFORS (m)

PER-OLOF STRINDBERG (m)

ROLF DAHLBERG (m)

SIRI HÄGGMARK (m)